

सर्गः १२

सहि प्रथमजे तस्मिन्नकृतश्रीपरिग्रहे । परिवे
त्तारमात्मानं मेने स्वीकरणाद्भुवः ॥ १६ ॥ तमश
क्यमपाक्रष्टुं निदेशात्स्वर्गिणः पितुः । ययाचेपादुके
पश्चात् कर्त्तुं राज्याधिदेवते ॥ १७ ॥ स विस्मृतस्त
थेत्युक्त्वा भ्रात्रा नैवाविशत्पुरीं । नन्दिग्रामगत
स्तस्य राज्यन्यासमिवाभुनक् ॥ १८ ॥

स इति । स भरतः प्रथमजे ज्येष्ठे तस्मिन् रामे न कृतः
श्रियोराज्यलक्ष्याः परिग्रहः स्वीकारो येन तस्मिन् सति आ
त्मानं स्वं भुवः पृथिव्याः स्वीकरणात्परिवेत्तारं मन्ये परिवेत्ता
नुजोनूढे ज्येष्ठे दारपरिग्रहादित्यमरः भूपरिग्रहोपि दार
परिग्रहसम इति भावः ॥ १६ ॥ तमिति । भरतः पश्चात्तं रामं
पादुके राज्यस्याधिदेवते स्वामिन्यौ कर्त्तुं ययाचे किं तं स्वर्गिणः
स्वर्गगतस्य पितुर्निदेशादाज्ञातोऽपाक्रष्टुं निवर्त्तयितुमशक्यं
॥ १७ ॥ सदिति । भ्रात्रा रामेण तथा पादुके गृहाणेति विस्मृतः
स भरतः पुरीमयोध्यां नाविशदेव किन्तु नन्दिनामानं ग्रामं
गतः सन् तस्य रामस्य राज्यं न्यासं निचेपमिवाभुनक् अपा
लयत् नत्पभुक्तवानित्यर्थः ॥ १८ ॥